

Верховно Главнокомандалагшын

П Р И К А З

Советскэ Союзай Маршал МАЛИНОВСКИДО

УКРАИНСКА фронтын сэрэгшүүд, октябрин 12-то, морион шүүд болон танкова соединени гойрон орохо маневр шадмар хэжэ харгы замуудай шухала дайсавай хамгаалгын газарай түшэг тулгуурин пункт болон маваннин захиргаанай-ажахын центр болохо ОРАДЕА-МАРЕ (ВАРДЕЙН) гэдэг городые эзэлэ.

ОРАДЕА-МАРЕ гэдэг городые эзэлэн түлөө дайн байлдаануудта лейтенант ПЛИЕВЭЙ, генерал-майор ГОЛОВСКИИН, полковник полковник ДЕНЧУГАЙ кубан-цукуд-морито сэрэгшүүд, танков-цукудэй генерал-майор КАТКО-МАНОВИЧ, полковник МАРШЕВАЙ, полков-ник ПУШКОВАЙ, полковник КОШИЕН-КОШИЕН, генерал-майор СЕ-МАНОВИЧ, полковник ГОРОВОЦЫН, полковник ФЕЛЬДМАНАЙ, полковник ТИХОМИРОВЭЙ, полковник ПИЩЕВНИКОВИЧ, артиллеристүүд; подполков-ник ПОЛЕТАЕВАЙ, подполков-ник ВАЛЁВОЙ, майор ГУСОВАЙ са-рэгшүүд; майор ЧЕНЕЛЕВОЙ, подпол-ковник ПИЩЕВНИКОВИЧ, полковник КАР-

ПОВАЙ хэлхээ-холбошод шалгаржа гараба.

Ингэжэ туйлаһан шалтны тэмдэг-лэхин тулада ОРАДЕА-МАРЕ гэдэг го-родые эзэлэн абахын түлөө болоһон дайн байлдаануудта үлэмжэ өхээр шал-гарһан соединенинүүд болов частнууд-ые орденуудаар шагнагдахаар табиха.

Мүнөөдөр, октябрин 12-то, 22 час-та манай эхэ ороной столица МОСКВА болбол ОРАДЕА-МАРЕ гэдэг городые эзэлэн абаһан 2-дохн Украинска фрон-тын шэн габьната сэрэгүүдтэ зуун хо-рин дүрбэн өхэ буугаар арбан хоёр дахин артиллерийн буудалга хэжэ, Эхэ оронойгоо үмэнһөө салют-мэндэ хүргэхэ байна.

Онсо һайн дайшалхы ябуулганууд-ые хэһэнэй түлөө ОРАДЕА-МАРЕ гэдэг городые сүлөөлхын түлөө болоһон байлдаануудта хабаадалсаһан Танай хүтэлжэ байгаа сэрэгүүдтэ БАЯСХА-ЛАН ХҮРГЭНЭБ.

Манай Эхэ ороной эрхэ сүлөө бо-лон бээ даанхай байхын түлөө байл-даануудта ами бээ үгэһэн геройнууд хэтэ мүнхэдөө алдаршаг!

Номоцкэ булжтарашад үхэжэ то-нилог!

Верховно Главнокомандалагша Советскэ Союзай Маршал И. СТАЛИН.

Өрөөн сүүдхэ соо тарья тушаалгые хаа-хаанагүй эмхидхэхэ

Урда тээхи сэлнэ-мүрөөнэй долгин хэвэ байгаа колхозно шонэ ургасын эрхим үндэ үлэмжэ хэжэ хан-галха тарьян фронт-той шэнги шухала хэвэ байнаар ойлгоһон хураалга ама-буулан, гүрэндэ та-шаа түсэбүүдэ хаа-хэвэ дүүргэжэ байна.

Гүрэнэй урдахы түрүүшын нангин уялгы дүүргэхэ шухала зорилгоёо бодотоор бэслүүлжэ байһан тиймэ эрхим колхозууд аймаг бүхэндэ бии.

Зүгөөр, хураалгын эхилхэнэ хойшо ношоржэ, түрүү колхозууда гэдэргэн татажа байһан үсөөн бэшэ баримтанууд бии. Хүндэгүй элдэб шалтагануудыг үргэлжэ дурдажа, тарья тушаал-гые али болохоор хаатуулан, гүрэндэ эсэргүү ябадалуудыг гаргажа байһан колхозуудай хү-тэлбэрлэгшэдтэй Кяхтын, Хо-ринин, Зэдын аймагуудай хүтэл-бэрлэхы эмхи зургаанууд эрих хатуу тэмсэл үшөөл ябуулаггүй байһаар. Тус аймагуудай бэлэ-хэлэй болон сүх прокуратурын органууд тарья тушаалгые хаа-туулжа гүрэндэ эсэргүү ябадал гаргажа байгаа гэмтэ нюурнууд-ые энэ үедэ лалдалжа байда-гынь болошогүй. Хори, Яруунын аймагуудаар тарья тушаалгада хаад ушаруулан баримтанууд хэды олон. Тээд, тэндэхи бэлэ-хэлэй органууд өөһэдөө тэдэнэ-рэй нүлээдэ ороһон дээрэһэнэ нэмтэ нэгшье хүн хуулийн ха-рюусалгада хабаадуулагдаагүй

байна. Яруунын аймагай «Коминтерн», Хорин аймагай Ча-паевай, Шмидтын нэрэмжэтэ колхозуудта тарья тушаалга мө-нэ һая бэлтгэ эхилээдүй байһа-най түлөө гэмтэ нюурнуудта мүнөө хүртэр ямаршье хэмжээ абтаагүй байха юм.

Энэ үедэ гүрэндэ тарья ту-шаалга хаатуулаха гэшэ Улаан Армийн нюрганһаан хутага шаабанда адляр сэгнэгдэдэг байна. Тиймэ дээрэһэ тарья ту-шаалгые хаатуулаһан нюурнууд өөһэдынгөө гэмтэ хуулийн ёһоор хамагай хатуугаар амбаха ёһотой. Хүдөө нютагуудтахы партийна, советскэ, газартарья-лангай болон бэлэхэлэй орга-нууд гүрэндэ тарья тушаалгые бодотоор хүтэлбэрлэһэн колхоз, совхозуудай бүхы хүсэ шадалыг энээндэ элсүүлхэтээ хамта, энэ шухала хүдэлмэридэ хаад түбөг ушаруулдаг нюурнуудтай хайра гамгүйгөөр хамагай хатуу тэм-сэл хэхэ зэргэтэй.

Мүнөө үедэ олонхи колхозууд тарьяангай хадалга дүүргэжэ байна. Тиймэ тулада энэ хүдэл-мэриһөө сүлөөлэгдэһэн хүнүү-дые, мори унаанай хүсые хүри-дэлгэ, сохилго, тарья тушаалга да табижа, гүрэнтэйгөө энэ гү-һээр түсэбэй ёһоор тоосохо аршун уялгатайди.

Урда тээхи сэлнэ-мүрөөнэй долгин хэвэ байгаа колхозно шонэ ургасын эрхим үндэ үлэмжэ хэжэ хан-галха тарьян фронт-той шэнги шухала хэвэ байнаар ойлгоһон хураалга ама-буулан, гүрэндэ та-шаа түсэбүүдэ хаа-хэвэ дүүргэжэ байна.

Гүрэнэй урдахы түрүүшын нангин уялгы дүүргэхэ шухала зорилгоёо бодотоор бэслүүлжэ байһан тиймэ эрхим колхозууд аймаг бүхэндэ бии.

Зүгөөр, хураалгын эхилхэнэ хойшо ношоржэ, түрүү колхозууда гэдэргэн татажа байһан үсөөн бэшэ баримтанууд бии. Хүндэгүй элдэб шалтагануудыг үргэлжэ дурдажа, тарья тушаал-гые али болохоор хаатуулан, гүрэндэ эсэргүү ябадалуудыг гаргажа байһан колхозуудай хү-тэлбэрлэгшэдтэй Кяхтын, Хо-ринин, Зэдын аймагуудай хүтэл-бэрлэхы эмхи зургаанууд эрих хатуу тэмсэл үшөөл ябуулаггүй байһаар. Тус аймагуудай бэлэ-хэлэй болон сүх прокуратурын органууд тарья тушаалгые хаа-туулжа гүрэндэ эсэргүү ябадал гаргажа байгаа гэмтэ нюурнууд-ые энэ үедэ лалдалжа байда-гынь болошогүй. Хори, Яруунын аймагуудаар тарья тушаалгада хаад ушаруулан баримтанууд хэды олон. Тээд, тэндэхи бэлэ-хэлэй органууд өөһэдөө тэдэнэ-рэй нүлээдэ ороһон дээрэһэнэ нэмтэ нэгшье хүн хуулийн ха-рюусалгада хабаадуулагдаагүй

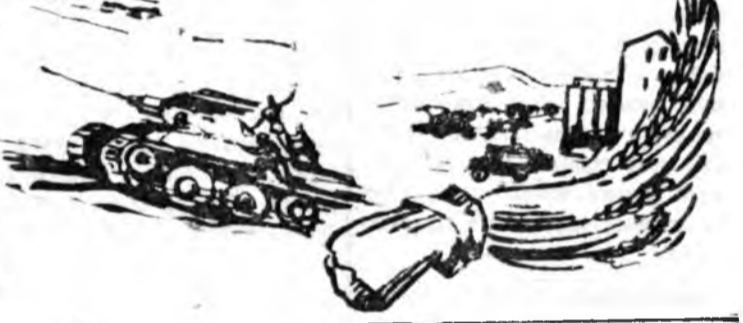

ВКП(б)-гэй Байкало-Кударинска айком болон аймгүйсэдкомой зууршалгаар Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэгшэд:

Ворошиловой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь вүхэр Ермоев, парторганизацинын секретарь нүхэр Бахнов)—гүрэндэ тарья тушааха түсэбөө бол-зорһоонь урид дүүргэжэ.

«Красный Рыбак» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Башлесев)—гүрэндэ тарья тушааха жөлэйнгээ түсэб болзорһоо урид дүүргээд, курялтынгаа бусад хүдэлмэринүүдыг амжалтатайгаар ябуулжа байна.

«Майн 1» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Втору-шин)—гүрэнэйнгөө урдахы уялгыг амжалтатай-гаар дүүргээд, Агууехэ Октябрскэ социалистиче-скэ революциин ойн үдэртэ бэлэг болгон ху-риалгын бүхы хүдэлмэринүүдыг дүүргэхэ хэрэг-тэ хамаг хүсээ хандуулба.

Советскэ Инфрмбюроһоо Октябрин 12-ой оперативна мэдээн

Октябрин 12-ой туршада РИЖСКЭ зүгтэ манай сэрэгүүд доб-толгото байлдаануудыг хэмэ, ЛАНГЕЦИЕМС, КАЛНГАЛАСЦИЕМС, ЯУНЦИЕМС, ЗЙЛЕНБУРГА, ЮГЛАСМУЙЖА, (РИГА городһоо зүүлжэ 9 километртэ), САВЕЛИ, СВАЛКАНИ, ПРИЕДЗ, ТЕСТЭР-ЦИЕМС, ВИЛЦИНИ, НАРКЕВИЧИ гэдэг хуурин газарнуудыг ба ЛАНГЕЦИЕМС, БАЛТЗЕРС, САУРЕШИ, САЛАСПИЛС гэдэг түмэр-замай станцинуудыг эзэлэн абаба.

НЛАЙПЕДА (МЕМЕЛЬ) городһоо хойгуур ба зүүн-урдуур манай сэрэгүүд 50 гаран хуурин газарнуудыг байлдаатайгаар эзэлбэ, тэдэнэй дунда ОЗОЛМЕЖИ, МИЗМИС, ШИЦИ, ПАПЕС, ТОНЮ-ЦИЕМС, ЯВНЕ, РЫМЖЕНЦИ, ЛАЗДУНЯНЫ, САРТЫНИКИ, МАР-ГИШКИ гэдэг хуурин газарнууд ба ЕЧИ, ПАПЕ гэдэг түмэрза-май станцинууд бии.

ШАКЯЙ городһоо баруугаар манай сэрэгүүд добтолгото байлдаа-нуудыг хэмэ, ПРЖЕВОЗНИКИ 1-ей ба 2-е ДЕВАЙЦЕ, РОЦИШКИ, ЖУРЫ, ШИЛИНИКИ, БУТВИЛИШНИ, СЛОВИКИ, ШИЛГАЛЕ, РУК-ШНЕ гэдэг хуурин газарнуудыг эзэлэн абаба.

Хойто Трансильванида манай сэрэгүүд Орадна, БАПГО гэдэг голуудыг ба 80 гаран хуурин газарнуудыг байлдаатайгаар эзэлбэ, тэдэнэй дунда МАГУРА, БЫРГЭЛУЙ-ЖОСЕНЬИ, КУШМА, ПЕТРЕШ, БИЛАК, ДИПША, САС-МАТЕ, БУЗА, ДЬЕНЕ, ПАЛАТНА, ГЭДЗЛИНУ, ФЕЙУРДЕНЬИ, СУЧАГ, ДЖИЛЗУИЛЗУ гэдэг томо хуурин газарнууд ба РАДНА, НОДЬИЛВА, МЕГУРА, ТИХА, БИСТРИЦА-БЫРГЭЛУЙ НАД-ИДА ЛЕНЕНЦЕ, САС-СЕНТ-ДЬЕРД, НЕЧЕД гэдэг түмэрзамай станцинууд бии.

2-дохн УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд октябрин 12-то мори-то сэрэгшүүд болон танкинуудай тойрон орохо маневр шадмар бэрхээр хэмэ, Трансильваниин захиргаанай-ажахын томо центр болон харгы замуудай шухала узел болохо ОРАДЕА-МАРЕ (ГРОССВАРДЕЙН) гэдэг городые эзэлэн абаба.

БЕНГРИДЭ ДЕБРЕЦЕН городһоо баруун-урдуур манай сэрэгүүд добтолгоёо үргэлжэлүүлжэ, НИШУЙСАЛЛАЖ гэдэг горой болон түмэрзамай узелыг, КУНХЕДЬЕШ гэдэг горой болон түмэрзамай томо станциг эзэлэн абаад, мүн тээшлэн ТИССАСЕНТИМРЕ, АБАЛСАЛОК, ТИССАФЕЛЬДВАР, КУНСЕНТМАРТОН гэдэг том хуурин газарнуудыг эзэлэн байна.

(Үргэлжэлэлын 2-дохн нюурта)

Советскэ Информбюроһоо

(Үргэлжэлэл. Эхиничнь 1-дэхий нөүртэ).

СЕГЕД гэдэг венгерскэ городһоо баруун-урдуур манай сэрэгүүд Югославин газар дээрэ СУБОТИЦА гэдэг город болон түмэрзамай томо уезлые, ХОРГОШ гэдэг город болон түмэрзамай уезлые эзэлбэ.

БЕЛГРАД городһоо зүүн-урдуур манай сэрэгүүд Югославин ардаг-сүлөөлэлтын арминь частьнуудтай хамта дайлагдажа, **СМЕДЕРЕВО** гэдэг городые эзэлэн абаад, мүн тэрэшлэн **60** гаран андоо нуурин газарнуудые байлдаатайгаар эзэлбэ, тэдэнэй дунда **КУСИЧИ, МАЙЛОВЕЦ, СРЕДНЕВО, ПАНКОВО, ДОЛЬНАЯ ЛИВАДИЦА, ПАЛАНКА, ГЛИБОВАЦ, НАТАЛИНЦИ, СВИЛАЙНАЦ** гэдэг томо нуурин газарнууд ба **ПАЛАНКА, ГЛЕБОВАЦ** гэдэг түмэрзамай станцинууд бии.

Фронтын ондоо участогууд дээрэ тагнуулшадый бэлэрэлгэнүүд ба хэдэн газарта нютагай удхашанартай байлдаанууд болсо.

Октябрийн 11-дэ манай сэрэгүүд бүхы фронтнууд дээрэ **98** немецкэ танк гэмтээхэн ба угы хэһэн байгаа. Агаарта болоһон байлдаануудта ба зенитнэ артиллерийн буудалгаар дайсанай **26** самолёт унагагдда.

Рижскэ зүгтэ манай сэрэгүүд һуниндөө дайсаанда гэгбгэтын сохилто хэбэ. Улаа мэдээгээ алдаһан немецүүд Раул мурэн дэргүүрхи гарсада табихан мивзешье гэгбгэлжэ үрдингүйгөөр өхэ яаралаар сүхарихан байна. Советскэ частьнууд мурэнэй зүүн арьедэ түргэнөөр гараал урагшаа дабшажа, Лангениемс гэдэг түмэрзамай станицие эзэлбэ. Псков-Рига хоёрой хоорондохы шоссей харгын оршинэ довтолгоо ябаһан Н-скэ соединенийн боецууд Юглас-Эзерс гэдэг нуур тээшэ немецүүдые намнаба. Маза Эгла ба Баруун Двина мурөнүүдэй хоорондо дайлагдажа байһан частьнууд Рига городһоо зүүгээр **9** километрэ байлдажа байна. Үдэрэй туршада хоёр шок немецкэ ябган сэрэгүүд бута нэрлэһэн халгаагаа. Дайсанай үсэд шанга эсэргүүсалтые нуга даража манай сэрэгүүд Рига тээшэ алхам бүридөө дүтээжэ ябана.

◆ **Клайпед (Мемель)** городһоо хойгуур манай сэрэгүүд (Либава городһоо урдуур **20** километрэ) Шкици гэдэг нуурин газарай оршондо Балтийска далайн эрьедэ хүрөө. Ондоо нэгэ газарта немецүүд томо хүсэнуудые суглуулаад, хойно хойноһоонь **18** дахин конгратака хэбл юм. Советскэ частьнууд дайсанай бүхы конгратакы амжалтатыйгаар сүхарюулан соёо. Манай сэрэгүүд дайсанай хүсэ шадалынь балбан барагдуулжа эсөөрүүлээд, немецүүдые сүхарюулан намнажа, **50** гаран нуурин газарые эзэлбэ. Эдэ байлдаануудай ябаса дундуур дайсан хүндэ гээлтэнүүдтэ орло. Хүсэд бэшэ мэдээнэй ёһоор **1.600** гаран немецкэ солдат ба офицер угы хэгдэһэн байна. Дайсанай **54** танк ба самоходно өхэ буу гэмтээгдэһэн ба гадагдаһан байгаа. Манай сэрэгүүд трофей булаан абажа, хүнүүдые плендэ абаба.

◆ Хойто Трансильванида манай сэрэгүүд довтолгоо байлдаануудые хэбэ. Броон орожо бүхы хадын харгынүүдые нэбтэрен ябахата өхэ түбэгтэй болоһон байгаа. Довтолгодо туйлай хүндэ эрхэ байдалтай байһаншье муртэнэ Н-скэ соединенийн частьнууд сүдхэ зоригтойгоор урагшаа дабшажа, Орадна гэдэг город ба хэдэн ондоо нуурин газарнуудые эзэлбэ. Немецко-венгерскэ сэрэгүүд Борго городто орохо замууд дээрэ ялангаа үсэд шанга эсэргүүсалта хэһэн байна. Манай сэрэгүүд тус городые тойроһонойнгоо һүүлээр дайсанай гарнизондо гэгб гэгтэ довтолоо. Айхабтар шанга тулалдаанай һүүлээр тус город немецүүд ба венгерүүдхээ эсбэрлэгдэбэ. Тус участок дээрэ дайсан болбол **400** солдат ба офицерэ алуулжа, **500** гаран хүнүүдэ плендэ абтаа.

◆ **2-дөхи Украинска фронт**ын сэрэгүүд амжалтата довтолгоо үргэлжэлүүлбэ. Манай танкова ба морито сэрэгэй соединениүүд Орадея-Маре городой оршондо тулажа байһан дайсанай бүлэглэлдэ гэгтэнтнэ схилото хэбэ. Советскэ частьнууд тойрон орохо манёвр шадамараар хэжэ, Орадея-Маре хойто захата сүмэрэн ороһон байна. Тэрэ үсэднэ манай ондоо соединениүүд городой ураа захата хүрөө. Дайсанай **3** танкова дивизи ба томо хүсэтэ ябган сэрэгүүд советскэ частьнуудай түрилаты тэсэн бариха шадаагүй. Мүнөөдөр манай сэрэгүүд харгы замуудай уезэ болохо Орадея-Маре гэдэг городые эзэлэн абаба. Энэ город болбол **6** түмэрзамай ба **5** шоссейн харгынүүдэй бэлшэр болохо юм. Олон тоото вагон ба автомашина, сэрэгэй складууд болон дайсанай олон буу ээбсэгүүд буулагдан абтаа.

◆ Венгридэ Дебрецен городһоо баруун-урдуур Н-скэ соединенийн частьнууд байлдаатайгаар урагшаа дабшажа, Бишуй-салааш город ба Куньхедеш городые эзэлбэ. Нэгэ газарта советскэ танкистууд дайсанай автоколоннодэ атака хэжэ, **100** гаран автомашина болон хүйгтэ транспортёрые угы хэбэ. Ондоо нэгэ газарта манай буудалгын частьнуудай габшагай отряд томо нуурин газарта сүмэрэн орожо дайсанай гарнизоние бута нэрлэн халгаагаад, аэродром дээрэ **35** немецкэ самолёдые гадажа, домо хэрэгсэлтэй хоёр склад ба горючитай хоёр складые гэгбгэлбэ.

Усэгэдэр манай сэрэгүүдэй эзэлһэн Сегед городто **100** гаран өхэ буу, **10** паровоз, **1.000** шахуу вагон ба сэрэгэй элдэб зөөрхтэй **20** склад булаан абтаһан байна. **2.000** немецкэ ба венгерскэ солдат болон офицер плендэ абтаа.

◆ Хойто флудой авиаци Варде ба Бугей гэдэг портнуудай оршондо немецкэ корабльнуудта сохилтонуудые хэбэ. Дайсанай **17** моторот ба түргэн ябадаг **2** десантна баржа шэнгээгдэһэн байгаа.

◆ Улаанутга Балтийска флудой авиаци Балтийн далай, Рижскэ залив болон Клайпед гэдэг портдо (Мемель) дайсанай суднануудта атака хэбэ. Торпед ба бомбонууд сэхэ тулажа ба хюудай корабль, трагшик ба **7** немецкэ транспорт шэнгээгдэбэ.

РЕМЕСЛЕННЭ, ТҮМЭРЗАМАЙ УЧИЛИЩИНУУД БСЛОН ФЗО-гэй НУРГУУЛИНУУДАЙ НУРАГШАНАРАЙ УРАНҺАЙХАНАЙ САМОДЕЯТЕЛЬНОСТИИН БҮХЭСОЮЗНА ХАРАЛГА

Москвада ремесленнэ, түмэрзамай училищинууд болон ФЗО-гэй нургуулинуудай нурагшанарай уранһайханай самодейельностиниин бүхэсоюзна харалгада **400** шахуу хүн өрөө. Тэдэнэрэй дунда Сталинград, Чкалов, Воронеж болон Хабаровскада солистууд бии. Наяын үдэрнүүдтэ Магнитогорск, Милотов, Ростовһоо танецыц ба дуунай коллективүүд эрхэһэн. Тэрэ харалгада мөвофонистуудай Ленинградска ансамбль, Чкалов городой колофонистууд, Новосибирскийн баянистууд, украинска бандуристүүд болон белорусска цимбалистууд табаадалсаха байна.

Советскэ үхибүүдые баатар зоригто хүмүүжүүлэгтэ

(Фронтһоо бэшэг)

Пүхэр Гомбоев Чесанын хүсэбэшэ дунда нургуулинь нургагша байһан аад, хорото Гитлерэй хулгайгаар довтолхонь Эсэгэ ороноо хамгаалхын тулада Улаан Армидаа татагдаһан юм. Мүнөө пүхэр Гомбоев шархатаһан немецүүдые эшээн тээшэнь намнан сохилсожо ябана. Манай багша медальта фронтвик Бурят-Монгол АССР-эй бүхы нургуулинуудай нурагшанарта халдажа бэшэг эльгээбэ. Тэрэниень мүнөөдөр толилообди.

Пүхэр Гомбоев ингэжэ бэшэбэ: «Манай ороной нургуулинуудар нурагшалай шэнэ жэл эхилбэ. Эхэ оронойнгоо залуу үетэниие коммунистическээр хүмүүжүүлхэ гэшэ советскэ нурагшанарай ариун нангин уялга мүн. Тээд биднэр Эсэгэ оронойнгоо эрилтын ёһоор гартаа буу бариха эзэрхэг дайсаные эзэн нютагаһан намнаха, газар дэлхэе гэлзүү дээрмэшэлхэ сүлөөлхэ байһанаа мэдэһэмби.

Республиканска уранһайханай харалга

Бурят-Монгол АССР-эй Совнарком болбол республиканска уранһайханай харалга тухай тогтоол гаргаба. Энэ харалгын Борилгонь хадаа нийтэ-культурна хүдэлмэринүүдые колхозникуудай, совхоз, МТС-үүдэй, хүдэлмэрилэгшэдэй, хүдөөгэй интеллигенциин ба горлоой арад зоной дунда найжаруулха, уранһайханай самодейельностьдэ шэнэ хабаадагшадые олоор элсүүлхэ, шэнэ творческо коллективүүдые эмилдхэхэ талаар тухалха болонэ.

БМАССР-эй Совнаркомой дэргэдхи искусствын хэрэгүүдые эрхилхэ Управлениэ болон БМАССР-эй Гэгээрэлэй Ардагй Комиссариядта даалгаада гэгбэл: 1945 оной январийн 5—10 да хүдөө нютагуудаар уранһайханай самодейельностиниин харалга үнгэргэхэ, январийн 10—20-до аймагуудай харалгы ба январийн 25—26-да республиканска харалгы Улан-Удэ городто үнгэргэхэ.

Энэ харалгы үнгэргэхын түлөө октябрийн 20-һоо хойшо аймгүйсэдкомүүд болбол аймагай болон хүдөө-нютагуудаар комис-

Портредүүдые зураха тушаа ноносоносохгдобо

Фронт ба тылэй героинуудай портредүүдые зуража арад нийтын дунда үргэнөөр тарааха зорилготойгоор БМАССР-эй уранзураашадай конкурс хэбэ тухай БМАССР-эй Ардагй Комиссарнарай Совет шийдхэбэри гаргаба. Тэрэһэнээ гадна, энэ конкурс болбол уранзураашадай мэргэжэлынь улам дээшэлүүлхэ зорилготой болоно. Портрет хадаа **65x90** сантиметр хэмжээтэй хоолосто бүд дээрэ шэрээр зурагдаһан байха ёһотой. Зурагдаһан портрет хадаа БМАССР-эй СНК-гэй дэргэдхи искусствын хэрэгүүдые эрхилхэ

Гурбан Союзна Правительствын уридшалан табиһан үслови тушаа болгарска правительствын үгэһэн харгалса

ССР Союзай, Нэгэдэмэл Корольствын ба Америкын Холбоото Штадуудай Правительствонуудай октябрийн 11-дэ уридшалан табиһан үсловие болгарскэ правительство зүбшөөрэн абаа гэжэ мэдээсэгдэһэн. Тухиэ зуураа греческэ территорияһоо болгарска сэрэгүүдые нүүлгэхэ ябадал үшөө үсэгэдэр, энэ энэй октябрийн 10-да хэгдэ, энээн тухай министрүүдэй соведэй шийдхэбэрийн ёһоор үшөө үсэгэдэр үдэшлэн Танда бэшэгээр мэдээсэгдэ бэлэй, чиновникуудые нүүлгэхэ ба засаг захиргаае нютагай зондо шэлжүүлэн үгэхэ ябадал нилээд түрүүнэй хэгдээд, мүнөө дүүрээд байна гэжэ нэмэхэ ёһотой байна.

Болгарска гражданска ба сэрэгэй засаг болбол союзна правительствонуудай эльгээхэ сэрэгэй миссидэ энэ нүүлгэлгын ябасые шалгааха ба өөрынгөө хянамжые бэлүүлхэ арга-болложо олгохын тулаа бүрэн туһаламжа үзүүлхэ байха. Министруудэй соведэй түрүүлэгшэ Кимон Георгиев». (ТАСС).

Алдарта Улаан фронтной шимстна хара бута сохино, Эларюун нангин газар дайсанһаа сүм сүм Мүнөө бузар булай дые өөлхэнь эшэжэ ма оруулаад, дууны ратай сагнай ойртой баяртай сагта нурагшанар болбол амалда үшөө эмильдажа, ургажа байһан улам ухаамсараар, үтэйгээр, баатар хүмүүжүүлхын түрээ бээ гэжэ найдагын хүдэлмэрилхые мана эринэл.

Түрэл нютагайга габшадта фронтной мэндэ хүргөөд, урлан эршэмтэйгээр өмшөө суудые сохино үтэй гэжэ тангаригаа таанарай нүхэр

М. Д.

синуудые эмилдхэн Уранһайханай самодейельностиниин коллективүүд аминдаа назадагшад ханай самодейельност хэгшэд ба хүйгэ архим найнаар түрэл түлөө шан үгтэхээр ба гэгбэл:

Коллективүүдтэ ригтэй нэгэдэхн нөггө —**10.000** түхэриг гурбан шан ба **1.500** түхэригтэй гурбадагшан. Ами аминдаа **2.000** түхэригтэй шан, **1.500**—**1.500** гурбан хоёрдохы шан, түхэригтэй гурбадагшан **500**—**500** түхэригтэй найман шан, **300**—**300** гай табдахи арбаган.

Эмилдхэгшэдтэ: **2.000** гай нэгэдэхн нөггө **1.500** түхэригтэй шан, **1.000**—**1.000** гурбадахи гурбан шан, **500** түхэригтэй гурбадагшан.

Хүтэлбэрлэгшэдтэ: хэригтэй нэгэдэхн **2.000**—**2.000** түхэригтэй шан, **1.000** түхэригтэй гурбадагшан.

Управлениэ-1944 кабрийн 15-да шийдхэн байна. Эрхим найман зурагшадта шан гэгбэл: **10.000** түхэригтэй нэгэ шан; **7.000** түхэригтэй нэгэ шан; **5.000** түхэригтэй нэгэ шан. БМАССР-эй уранзураашадын Гүрэнэй Урлан-зураашадын тээгдөмөл сангаар хэбэ хэбэ.

Октябрь-тарьяа тушаалгын шиидхэхы нара

он сар мөридые табижа, тарьяа тушаалгые үдэр ьвнигүй ябуулха

Гүрэндэ тарьяа тушаалгые түргэдхэхын тула хамаг хүсээе хандуулая!

***Сэлэнгын аймагай 7 колхоз тарьяа тушааха түсэбөө сентябрь соо дүүргэнэн байна* Баргажанай 10 колхоз гүрэнтэйгөө болзорхоонь урид тоособо**

Мүнөө үедэ манай колхозуудай гол зорилгонь тарьяа хуряалга, гүрэндэ тушаалгануудые түргэн дүүргэхэ ябадал болон. Энэ нангин зорилгоёе найнаар ойлогон колхозууд Тельманэй нэрэмжэтэ түрүү колхозой уряалаар Октябрин урда тээхи социалистическэ мурьсөөндэ эрлсон хуряалгаа хурдаджа, гүрэнтэйгөө саг болзор соонь тоосожо байна. Сэлэнгын аймагай 7 колхоз тарьяа тушааха гүрэнэйгөө түсэб сентябрь соо дүүргээ. Тэрэ тоодо Кагановичин, Куйбышевэй нэрэмжэтэ, «Авангард» ба бусад колхозууд ороһон байна.

Баргажавай аймагай 10 колхоз гүрэндэ тарьяа тушаалгаа болзорхоонь урид дүүргээ. Тэдэнэй дунда Сталинай, Ворошиловай, Чкаловой, Кировэй нэрэмжэтэ, «Октябрь», «Большевик» гэхэ мэтын колхозууд оролсоно.

Тарбагатайн аймагай «Авангард» колхоз тарьяа хадаха болон гүрэндэ тушааха түсэбөө республика соо түрүүлэн дүүргэжэ, түрүү һурунуудай нэгые эзэлэнхэй.

Занграйн аймаг соо гүрэндэ тарьяа тушааха түсэбөө «Улаан Эрхиринг» колхоз түрүүлэн дүүргэбэ. Иволгын аймаг соо «Красный октябрь» колхоз хамагһаа түрүүн гүрэнтээ тоосһон байна.

Гүрэнэйгөө урдахы уялгата тушаалгануудые хаһа болзор соонь дүүргэжэ, эхэ орон болон фронтдоо элбэг ехэ талха тарьяа үгэжэ байһан эдэ мэтын түрүү колхозууд республика дотор үдэрһөө үдэртэ олоһорно.

Зүгөөр, хүдөө-нотагуудтахи зарим партийна, советскэ, газар-тарьяалангай органуудай зүгһөө гүрэндэ тарьяа тушаалга хүсэд шангадхаха шухала хэмжээнүүд абтаагүй дээрһэнэ республикын зарим аймагуудай гүрэнтэйгөө тоосохо ябадал хангалтагүй байһаар. Зарим аймаг, колхоз болон совхозуудай хүтэлбэрлэгшэд тарьяа тушаалгые шангадханын орондо ургаса үшөө «ногоон», ороһон «нойтон», транспорт угы, молотилкамнай муугаар хүдэлмэрлнэ гэхэ мэтын харша шалтаг барндаг байха юм.

Иимэ баримтанууд Занграй, Кяхта, Хори, Ярууна, Бичурын аймагуудай бүри олон үзэгдэнэ. Эндэхэ райуполнаркомзаг болон партийна, советскэ болон колхоз, совхозуудай хүтэлбэрлэгшэд тарьяа тушаалгые хожомдуулжа байһан гэмтэ ябадалуудтай эриг шанга тэмсэл хэнэгүй. Занграйн аймагай «СССР» колхоз мүнөө хүдэр тарьяа тушаажа эхилээдүй байһаар. Хорин аймагай Чанаевай нэрэмжэтэ колхоз октябрин 1 хүртэр 658 центнер

тарьяа тушааха байһан аад, оройдоо 6 центнер оруулан байха юм. Мүн энэ аймагай Шмидтын нэрэмжэтэ колхоз 1283 центнерэй орондо мии 40 центнер тушаанхай байна.

Прибайкальска аймагай Турнтаевска сельсоветэй Сталинай, Советүүдэй 7-дохт сьсэдын нэрэмжэтэ, «Красная заря» колхозуудай тарьяанай тушаалга муу бэшээр ябуулагдана. Тийхэдэнэ хажуудан байһан Горячинска сельсоветэй 3 колхоз мүнөө хүртэр гүрэндэ тарьяа тушаажа захалаагүй. Гадна энэ аймагай «Майн 1», Лазогэй, Буденнын нэрэмжэтэ ба бусад хэдэн колхозуудай тарьяа тушаалга илангаа муугаар ябуулагдана.

Бичурын аймагай «Большевик», «Октябрин революци» колхозууд тарьяа тушааха түсэбүүдэ оройдоо 5—6 процент дүүргэнэн байха юм.

Яруунын аймаг соо «Коминтерн» колхоз сентябрин 25 хүртэр тарьяага тушаажа захалаагүй байба. Энэ колхоздо тарьяа тушаалга юүндэ эмхидхэгдээгүй байгаа гэжэ Наркомзагай аймагай түлөөлэгшэ нүхэр Хайзик гэгшэнэ асуухада, «ороһон нойтон, сушижа эмхидхэгдээгүй» гэжэ харюусаба. Райуполнаркомзаг Хайзик гэгшын тарьяа тушаалгада нимэ харюусалгагүй хойрогээр хандадаг дээрһэнэ Яруунын аймаг соо тарьяа бэлдэхэ түсэб октябрин 1 хүртэр оройдоо 24 процент дүүргэгдэнэн байна.

Мүн нимэ шалтагаан дээрһэнэ аймагай «Улаан туяа», Лениней, Сталинай нэрэмжэтэ, «Нолитотдел», «Октябрь» гэхэ мэтын колхозуудай тарьяа тушаалга муугаар эмхидхэгдэнэн байгаа.

Зэдын аймаг соо «Путь Ленина» колхоз тарьяа тушаажа захалаагүй байһаар. Тэрэшэлэн тус аймагай Свердловай, Калининай, Молотовой нэрэмжэтэ колхозуудай тарьяа тушаалга тон муугаар ябуулагдана. Теэд, энэ байдал аймагай этигэмжэтэ нүхэр Цинковой һанаа зобоогүй. Мүн Иволгын, Кяхтын Мухаршэбэрэй, Кударын аймагуудай уполнаркомзагууд тарьяа тушаалгые шамдуулха тушаа анхаралаа табидаггүй байна.

Хорин аймаг соо тарьяа тушаалга таһалдуулан нэгэшье хүн харюусалгала хабадуулагдаагүй. Энэ Райуполнаркомзаг нүхэр Николаевай нэтрэн ноблоржо, гээгдэнги һанал бодолой нүлөөндэ дарагдһан дээрһэнэ болно.

Тарьяа бэлдхэл политическэ тон шухала зорилго мүн. Талха тарьяан фронтдоо буу ээсэг шан-

ги шухала хэрэгтэй байһанин мэдээжэ. Улаан Армин амжалтанууд биденэрэй боецүүдые хэрээрэ эдэ хоолоор хангаһанһаа дуадыдалсаха байна. Тиймэ тулада тарьяа тушаалгын хүдэлмэри түргэн түгэхэхэ ябадал бүгэдэ арадай хэрэг мүн. Тийн, энэ хүдэлмэри шангадхаха ябадалда партийна, советскэ, газартарьяалангай, бэлдхэлэй органууд бултадаа оролсохо уялгатай. Өөһөдынгөө уялгануудые дүүргэлэггүй колхозуудта райуполнаркомзагууд түбхын түрүүндэ уришалан һануулха хэмжээнүүдые абаха ёһотой. Хэрбээ тэрэнэй удаа хүдэлмэрээ хубилгаа һаань хуулин хатуу хэмжээ абаха хэрэгтэй.

Мүнөө гүрэнэ тарьяа тушааха эгээл харюусалгатай үе байһанин бултанга мэдээжэ. Тарьяа хадалгын гол түлэб дүүрхэтэй хамта тэндэнэ сүлөөлэгдэнэн хүдэлмэршэн ба шэрэхэ хүсээнүүдэй ехэнхи хубинь һурилгэ, сохилго болон гүрэндэ тушаалгада табидхала ёһотой. Тарьяа хуряалгаһаа ольхи комбайнуудай сүлөөлөгдөжэ байһание хараадаа абаад, молотилкануудай дутамаг байгаа һаань эдэ комбайнуудые сохилгого хэрэглэхэ шухала. Тарьяа сохилго хаа-хаанагүй түхэрэн сүүхэ соо ябуулха шухала. Мүн нойтон гэлэг баримтануудые болжуулхын тулада тарьяа халтааха бүхы хэмжээнүүдые бүрин хэрэглэхэ хэрэгтэй.

Шэрэлгэ таһалдуулхагүйн тулада колхоз, совхозуудай бии байгаа мори унаануудые, тэрэшэлэн колхознигуудай болон хүдэлмэршэд ба албахаагшатай үнөөдые тарьяа шэрэлгын хүдэлмэридэ хабадуулха шухала.

Гүрэнэй тарьяа тушаажа абаха бэлдхэлэй пунктнууд түргэн, тодо һонор шадабартайгаар хүдэлмэрлэхэ ёһотой. Тарьяа тушаажа абалгые һаатуулжа байһан бэлдхэлэй зарим пунктнууд (Тимлюйска, Еланска, Ключевска, Торин) дутуунуудаа энэ гэгээр усадхаха зэргэтэй. Тийгээгүй һаа тарьяа тушаалга һаатуулжа байһан нөвөрнуудтай адли гэм амһаха байна.

Республикын бүхы колхоз, совхозууд эрхим шанартай тарьяа гүрэндэ тушаажа, «1944 оной ургаса хуряалга болон хүдөө ажалай продуктнуудай бэлдхэл тухай» парти ба правительствын тогтоолые хүсэд бэлүүлэхэ ябадалда эршэмтэйгээр оролсожо, Октябрин агуухэ үдэрбэ ажалай амжалтануудтайгаар угтахэ зэргэтэй.

В. ОКУНЕВ, СССР-эй Бэлдхэлэй Наркомадай БМАССР-тэхи түлөөлэгшэ.

РЕСПУБЛИКЫН КОЛХОЗУУДА ТАРЬА ХУРЯАЛГЫН БА НАМАРАЙ ПАР ХАХАЛАЛГЫН ЯБАСА ТУХАЙ БМАССР-эй НАРКОМЗЕМЭЙ МЭДЭЭН 1944 оной октябрин 10.

Аймагууд	Түсэбэй дүүргэлтэ процонтээр	
	Хадалга-нангинь	Намарай пар хахалагдана-нангинь
1. Закаменай	100,0	62,2
2. Сэлэнгын	99,7	11,8
3. Тунженэй	99,4	33,2
4. Курумканай	99,2	30,0
5. Баргажанай	98,3	29,6
6. Иволгын	97,5	22,5
7. Бичурын	95,8	30,2
8. Тарбагатайн	95,8	8,6
9. Хэжэнгын	95,6	30,6
10. Хэчин	95,5	16,7
11. Яруунын	95,4	13,1
12. Занграйн	93,8	13,8
13. Зэдын	93,7	21,6
14. Кяхтын	92,7	10,0
15. Мухар-Шэбэрэй	90,9	17,1
16. Прибайкальскын	88,7	24,7
17. Кабалскын	84,0	14,5
18. Кударын	81,4	14,0
19. Байкало-Кударын	77,0	21,7
Хамта	93,6	20,3

Хубилалта хэзээ болохоб?

Зэдын аймагай түрүү колхозууд гүрэндэ тарьяа тушааха түсэбүүдэ амжалтатайгаар дүүргэнэн байна. Гэбэшье зарим колхозууд тарьяа тушаалгые болошгүйгөөр һаатуулан аймагаа гэдэргэн татана. Һүүзэй мэдээгээр тус аймаг тарьяа тушааха түсэбөө хахалаашьедүй байха юм.

Доржи Банзаровай, Чанаевай нэрэмжэтэ колхозууд хуряалгын эхилхэнэ хийшө тушаалга хангалтагүйгөөр ябуулна. Тэрэшэлэн Доодо-Торин Ворошиловай нэрэмжэтэ, «Социализм», «Улаан Ушөөтэй» колхозууд тарьяа тушаалга хангалтагүй ябуулаар. Гол шалтагааннь хадаа сохилгын муугаар эмхидхэгдэнһэнэ мүн тарьяа сээрлэлгын хангалтагүйһөө болно.

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой МК—1.100 молотилка саг үргэлжэ мийл байна. Хуряалгын эхилхэнһэнэ хойшо энэ молотилка оройдоо 100 гаран гектарай тарьяа сохилон байха юм. Теэд, Ушөөтэй машинпостракторна станцин директор дурсагдһа молотилкые дүүрэн хэрэглэхэ тухай хэмжээ абаагүй байһаар.

Октябрин агуухэ үдэрэй хүндээлдэ зоруулагдһан социалистическэ мурьсөөнэй бурьялма түргэн долгин соо ажаллажа байһан түрүү колхознигууды гэдэргэн татажа байгаа эдэ артельүүд энэ эшхэбтэр дутуунуудаа хагасхын тулада хүдэлмэрингөө темпые хурдаха тарьяа тушаалгаа энэ гэгээр дүүргэхэ хэрэгтэ бушуу түргэн оролсохо ёһотой.

Д. ГОМБОЕВА.

Доодо-Бургалтайн түрүү колхозууд

он болон фронтдоо элбэг талха тарьяа үгэхые һаань түрүү колхозууд болзорхоо урид тоосһоно.

Бургалтайн сомоной колхозууд хуряалга, гүрэндэ бүри уни Ворошилов нэрэмжэтэ колхоз гүрэнэ тушааха түсэбөө октябрин 102 процент дүүргэжэ колхозой членүүд талхага болзорхоонь урид түлэб эдихтэйгээр хуряалгын хүдэлмэри гүрэнөөр ябуулан байһанууд Цыдынов, Батшаев, Батзаракцаева, ба бусад хуряалгын членүүд халуун үдэрнүүд тушааха үргэлжэ үлүүүдэ гараа.

Тус колхозой членүүд тухэрээн сүүхэлдэ хамта ябуула байна.

Карл Марксын нэрэмжэтэ членүүд сомоной сүүдхэ соо эмхидхэнэ 6010 пуд тарьяага. Тарьяа һуни сомоной Хадасова, Бадмаев, Бадмаев хабаралсан байна. Машинист Гринев хуряалга орондо үргэлжэ хуряалга. Тарьяа боогдһон, Бадмасва, Цыбынов, Бадмасва, Цыбынов 50 бухалай орондоо 70 бухал һайн боодог байла. Мүн хуряалга Д. Батуева хуряалга гээгдэнэн үдэр бүрин ажалай 100 процент байдаг.

«Заветы Ильича» хуряалга хурдан түрүү тушаалга тарьяа тушааха түсэб уни хада дүүргэжэ байна.

Доодо-Бургалтайн сомоной Октябринка социалистическэ мурьсөөн ХХVII жэригөө угуулан хуряалга мүнөөнүүд амжалтагай юм.

А. ГРИГОРЬЕВ.

Октябрь-тарьяа тушаалгын шиидхэхэ бэлэн

Тарьяа тушаалга үбэлэе мүүн үгэжэ малнууд оруулан ябадалда байһан Тарбагатайн «Ильич» колхозой фермын хүдэлмэрлэгшэд бэлдхэлэе ябуула байна.

Малнуудайнгаа хуряалга хурдан түрүү тушаалга тарьяа тушааха түсэб уни хада дүүргэжэ байна.

И. ФЕДОРОВ.

ХИЛЫН СААНАА МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

Баруун Европодохи дайнай ябуулганууд

ЛОНДОН, октябрийн 12. (ТАСС). Союзнигуудай эсэргүүцэлтэй хорвоондоо командованин штабай мэдээсэл соо нигэжэ хэлэгдэнэ:

Союзнигууд үсэгэлдэрэй туршада Лесполида канал дээрэ хүүргэ шадарай бүхэжүүлгшэ алдангүй батаар бариган байна. Шельдын зүүн эрье дээрэ буулан союзнигуудай десантууд дамжэлгэнүүдые абаба.

Аригембэе баруугаар дайсан болбол Нидеррейней зүүн эрье дээрэ нэгэ газарнаа сүхариган байна.

Аахение бэлхэн союзнигуудай сэрэгүүд германска гарви-зоной буу зэбсэгэе хуряахаа арсабанай үүлээр городто довтолхо ябадалаа нэргэбэ. Аахеннаа хойгуур союзна сэрэгүүд Барденбергдэхи дайсанай ябган сэрэгүүд ба танкнуудтай байлдаа хээ. Аахеннаа зүүн-урдуур союзнигуудай сэрэгүүд дайсанай үсэд шанга эсэргүүцэлтэ хэбэншье муртэнь урагшаа дабшаба.

Истребитель - бомбардировщи-гууд Рейнска областдо транспортна объектуудтэ сохилто-нууды хээ. Мүн тэрэшлэн Саарбрюккеней эршондох шлюз ба түмэрзамай хүүргэнүүд бом-бодолгодо дайрагдахан байна.

Истребительнүүдээр үдэшгэдэ-нэн хүндэ бомбардировщи-гууд Кельн ба Кобленцын оршондо сэрэгэй объектуудтэ сохилто хээ.

ЛОНДОН, октябрийн 12. (ТАСС). Дундада далай дээрэ дайлагдажа байгаа союзнигуудай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй штабай мэдээсэл соо нигэжэ хэлэгдэнэ хадаа Италида 8-даху арминн английска ба Энэдхэгэж часть-нууд Болонья-Римини хоёрой хоорондох харгынаа урдуур до-бо гүбөө болоһон газарта амжал-татайгаар дайладала. Агаарай байдалай таарамжагүй байган-шье муртэнь зүүн-хойшоо ба баруун-урагшаа Гамбеттла соо-гуур алад дайсанин сүхариха баатай болгоо. Дайсанай эсэр-гүүсэлтэ нуга дарахан союзни-гуудай частьнууд хоёр милин урагшаа дабшахан байна.

5-даху арминн бразильска частьнууд Серчио мурэнэй гол газар тээшэ урагшаа дабшаба. Эдэнэй түрүү отрядүүд мүнөө Галликано ба Барга шадар бай-на.

Үсэгэлдэр хүндэ бомбардиров-щи-гууд Венын оршондох ажа-гүйлэдбарин объектуудтэ до-втолго хээ. Союзнигуудай Дунда-да далайн авиаци 1.700 шахуу самолёт-ниидэлгэ хээ.

Английска авиаци Берлиндэ довтолбо

ЛОНДОН, октябрийн 12. (ТАСС). Английска авиацин ми-нистерствын мэдээсэлнэй ёһоор,

Москито гэдэг самолёдуудай сое-динени октябрийн 11-эй хүни Берлиннэе бомбодобо.

Союзнигуудай авиаци Германида довтолбо

ЛОНДОН, октябрийн 12. (ТАСС). «Шиндэлэг хэрэм» ба «Либерейтор» гэдэг самолёдуудай томо соединени мүнөөдэр Бремендэхи авиационно заводто ба Хойто Германидахи ондоо объектуудтэ довтолго хээ гэжэ хуулига ёһоор мэдээсэгдэбэ.

ЛОНДОН, октябрийн 12. (ТАСС). Мүнөөдэр истребитель-нүүдээр үдэшгэдэн «Галифакс» ба «Ланкастер» гэдэг самолёдууд Рурска областдо синтетическэ горючин заводто довтолго хээ гэжэ английска авиацин ми-нистерство мэдээсэнэ.

Номгон далай дээрэхи дайн

ВАШИНГТОН, октябрийн 12. (ТАСС). Американска сэрэгүүд байхан америкнецуудай эзэл-хэн Гаракно гэдэг аралнаа баруун-хойшоо 7 милин газарта байхан Байракасери гэдэг арал дээрэ (Палаугай аралнууд) буу-гаа гэжэ США-гэй Номгон да-лайн флотой командованин штаб мэдээсэнэ.

ЛОНДОН, октябрийн 12. (ТАСС). Номгон далайн баруун-урда хубидахи союзнигуудай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй нэгэдэмэл командованин штабай мэдээсэ-хэн хадаа Балик Папапай ор-шондох (Борнео арал) японско аэродромууд болон нефть сээр-лэлгын заводууды союзнигуудай авиаци бомбодобо. Союзнигуудай самолёдууд Моротай аралай эрье шадар (Гальмагерэй арал-нууд) 6 японско баржа шэнгээ-гээ. Дунда ба пикировалдак бом-бардировщи-гууд Кавиенгбээ зүүн-урдуур (Шэнэ Ирланд арал) японско позицинуудта 64 тонно бомбо хаяхан байна.

Американска авиаци Иводзи-ма, Наган ба Уэйк гэдэг арал-нуудта довтолго хээ.

Палаугай аралнууд дээрэ бол-лшон операцинуудта японце-цууд октябрийн 10 хүртэр 12.470 хүнүүдээ алуулжа гэ-хэн байна.

Немецүүд финснэ деревинүүдые галдана

ЛОНДОН, октябрийн 12. (ТАСС). Финскэ радиогой мэдээ-сэлье баримтагал Рейтер агент-ствын дамжууланай ёһоор, не-мецүүд хойто зүг тээшэ сүха-

рихадаа финскэ деревинүүдые галдана. Шведскэ хилэһэ түй-мэрэй гал дүлэн харагдана гэжэ мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Польша тухай Рузвельтын мэдүүлгэ

ВАШИНГТОН, октябрийн 11. (ТАСС). Президент Рузвельт болбол мүнөөдөр үглөөгүүр «Польско-американска конгрес-сэй» хүтэлбэрлэгшэд Розмарек, Старжинский, Гутовский гэгшэд ба бусадтай уулзаба.

Ерээдүйдэ Польшын ямар бо-лохо тухай хэлэжэ, өнөөн ту-шаа минни ба манай организа-цин нэжэг маргалты тараажа үгыг гэжэ Розмарекын гуйлтада харюу болгон Рузвельт нигэжэ мэдүүлбэ.

«Дайнай үеын Польшын мүнөөнэй байдал тухай ба ерээдүй Польшын тухай хөөрөлдөө хэхэ аргаболомжотой байхандаа би баярланаб, Польша болбол агуу-ехэ наци болон нэргэгдэн бод-хоогдохо ёһотой байха гэжэ тан-тай адляар би мүн тоолоноб. Энээндэ ямаршье нэжэг маргал-та байхагүй. Польша дотор юун боложо байхан тухай тодорхой мэдээ бидэнэй хэмнайшье абана-гүй, тэрэ ушарые бидэ бүгдэ хараадаа абаха ёһотойбди. Хол-боото Штадуудай президент бай-хан дээрэһээ бүхы ороһон мэд-лээнүүдые үзэхэ эрхэтэй бай-ханшье муртөө би болбол энэ бүхы түүхын тухай хүсэд мэд-лээнүүдые абаадүй байнаб. Жэ-шээлхэдэ Варшава болоһон хүлшын событинуудта хабаатай баримта мэдээнүүд намда бүхы-дөө үшөө мэдэгдэнгүй. Үдэр бү-ри шэнэ мэдээнүүдэй алтажа байгаа халань бидэнэр бүхы бо-ложо байхан юумэ тухай хүсэд тодо картина зохёхо бээбди. Бүгдэынгээ эрмэлзэжэ байгаа үргэн ехэ зорилгодо хүрэхэ яба-дал угаа найнаар ябажа байна. Польшые гансахан хүсэтэй наци болгон нэргэхэ бэшэ, харин түлөөлэгшэ бололсохо ба эб най-рамдалда дуратай наци болгохо энэ зорилгы олон улсай хоорондох нанал болол эмжэхэ байга гэжэ этигэлэб. Би энэ хүлшын зүйлые онсолон тэм-дэглэхэ дуратай байнаб. Бидэнэй барихаар найдажа байхан тэгто-мол эб найрамталай нэгэ бага-пынь тэнэ Польша болгохо гэшэ угаа шухала байна».

Гадаадын һонинууд

◆ Хятада сэрэгэй албанай хэргые эрхилхэ министерство байгуулагдаба. Энэ шэнэ минис-терство болбол армида таталга хэхэ хүдэлмэриин хүтэлбэрлэхэ байна.

◆ Англи болбол Австралида-хи бүхы үлүү мяхан ба сагаан эдэнэй зүйлнүүдые худалдан абаа. Договорийн болзор 4 жэл юм.

◆ Номгон далай дээрэхи лайнда Французска флот хаба-далсаха байха гэжэ Французска далайн ведомствые толгойлог-шо Жакино гэгшэ мэдүүлбэ.

◆ Энэ жэлэй зунай турша-да союзнигуудай авиаци Дун-дада далай соо дайсанай уһан доогуур ябадаг 6 онгоо шэнгээ-гээ. Уһан доогуур ябадаг олон онгоо гэмтээгдэнэ байна.

Октябриин урда тээхи мурьсөөн

Һарынгаа даалгабари үлүүбэ

Октябрьска революциин 27-доху ойе ажалай үндэр амжал-тануудаар угтахые хүсэжэ Улан-Удын ПВЗ-гэй хүдэлмэришэд эршэмтэй шангаар ажаллажа байнаб.

Эдэ шудхаха цехын хүдэлмэ-ришэд мурьсөөндэ оролсоходоо абанан уялгануудаа бээлүүлжэ сентябрь һарынгаа даалгабари 103,5 процент дүүргээ. Энэ цех соо баранһаа эрхимээр мастер нүхэр Елукешевэй бригада хүдэлмэрилбэ. Мүн нүхэд Шагбаев, Таврилов, Кимрманов, Лиянов, Королёв гэгшэд стахановскаар ажаллана.

Тус заводой коллектив тэдэ дутуугүй хүдэлмэришэд һарынгаа даалгабарин цент дүүргэнэ бай-

Халаан хоорондоо мастер нүхэр Ренгальцев цех дотороо туртуу бэ. Тэрээнэй халаан тонно продукция 208 тонно үйлдэжэ габарита түсэбөө дүүргэнэ байха нүхэр Савченкин хуури эзэлбэ.

13—14 наһатайшуулай амжалт

Улан-Удын түмэрзамай депо-гой комсомольско-залуушуудай фронтовой бригадануудай хоорон-доху социалистическэ мурьсөөндэ сентябрь һарын дүнгүүдэй ёһоор, 13—14 наһатай хүдэлмэ-ришэдһөө бүридэнэ нүхэр Ни-колай Родиной бригада туртуу хуури эзэлбэ. Эдэнэр һарынгаа даалгабари 263 процент дүүргэ-хэн байна. Нигэжэ эдир патри-хууд эсэгэ орондоо эрхим ажа-лаараа халуун тубаламжа үзүүлнэд. Тэрэ бригада ганса-

шье сентябрь һари-рин эмхидхэгдэнэ додоо туртуу хуури даг юм.

Сентябрь һарын ёһоор нүхэр Митяев комсомольско-залуу-гада тэрэшлэн бай-хан байна. Владимир вай, Виктор Довго-гаданууд һарынгаа 250—250 процент шаданан байха юм.

Хандагатайн хүбшэ соо

Улан-Удын түмэрзамай узелай предпритиинуудай уряалда хар-рюу болгон Хандагатайн узкоко-лейно түмэрзамай коллектив (на-чальнигынь нүхэр Истомин, ме-ханигынь нүхэр Бирюков) ремон-тынгоо хүдэлмэри болзорһоо 10 хонго урид дүүргэбэ.

Мүнөө тус коллектив үбэлдэ хүсэд бэлэн болонхой. Түсэбэй ёһоор 4 паровоз заһабарилхы-нга орондо 5-ые, 11 вагоной орондо 16-е заһабарилба. Мүн утвльдэ ороһон муу ваго-нуудай дундаһаа 3 вагон халь-бэн заһажа абаа. Механическа мастерскойнуулын хүсэд заһа-дажа бэлэн болонхой.

Паровоз заһабарил-ридэ залуу машинист Татьяна Калашникова ноо хамгаалын нүхэр Георгий Суварщик нүхэр шэд өөрынгоо эрхм шалгарнаб.

Вагсно паркин дээрэ мастер нүхэр нүхэд Калашникова гэгшэд суурхалд венууд нүхэд Иванова гэгшэд додоо 200 процент шээр дүүргэнэ.

Түрүүшын декадын

Октябрьска революциин ойн урда тээхи социалистическэ мурьсөөндэ оролсожо өөрынгоо эр-шэтэй шанга ажалаар Улаан Армидаа халуун тубаламжа үзүүлхые хүсэжэ ПВЗ-гэй хүдэлмэришэд бүхэн ажалланаб.

Паровозо-механическа цехын стахановцууд нимэ зорилготой-гоор ажаллажа үдэрһөө үдэр хүлэн-дэ ажалай үндэр бүтээсэ туйлажа байна. Жэшээлхэдэ: фрезеровщик нүхэр Богомаз үдэр бүхэндэ халаанайнгаа даалгабари 300 процент хүртэр дүүргэнэ, строгаль-щик нүхэр Богданов мүн тэрэ-шэлэн үдэртэ гурбан нормо үгэ-нэ. Токарь нүхэр Качатова эл-нэрэй жэшээгээр ажаллана. Тэрэшлэн цехын бусад хүдэлмэ-ришэд эрхимээр ажаллажа ба-рандаа халаанайнгаа даалга-барн үлүүбшэлэн дүүргэжэ бай-наб.

Октябрь һарын түрүүшын де-кадын дүнгүүдээр арматурна цехын хүдэлмэришэдэй дунда сле-

сарь нүхэр Ляпин эзэлнэ. Нүхэр ногой турша габарья 300 процент байхан юм. Мүн нүхэд Чажин, тэрээнһээ шэмтэйгээр ажалла-Токарьнууд Гладышев, Фрол слесарьнууд ланаб. Эдэнэр даалгабари гүлүбшэлэн эрхим шангаар шаадаг юм.

Хариуцагч орлогшо мүнөөдэр ПРОГРЕС ЭРДЭМ—